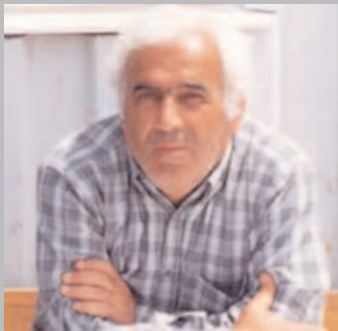

BAYAT

№ 38 (619)

Vahid Əlifoglu

Vaxt yazıdı, baxmır yaşa,
Qismət dərdə yol verəndi.
Bu məmələkət başdan-başa,
Ələkçiyə qıl verəndi...

Bir qoz atıb boş səbətə,
Bilən yoxdu dadı nədi.
Don qalıbsa məsləhətə,
Dərzilərin adı nədi?..

Haqqa bayraq olub özü,
Həm nağıldı, həm öyütdü.
Yalanıymış böyük sözü,
Bizi, böyüklər böyürtdü...

Sular axdı, durulmadı,
Düyn düşdü, dağ yolları.
Buyuranlar yorulmadı,
Qırıldı buyruq qulları...

Adam deməz gördüyünü,
İt çarıqdan qazanmır heç.
Dart uzansın ayı, günü,
Vallah ağıl uzanmır heç.

Haram tikə, şəkər, noğul,
Beşikdi boşalar, dolar.
Qonaq qoyub gedən oğul,
Anasına oynaş olar...

Yüngül qapaza kövrəlib,
Ağlar qaldıq şahsız yerdə.
Hər zadı ağsaqqal bilib,
Oturduq allahsız yerdə...

Tələsmə, əl-qol atmağa,
İtirdin uzaqda məni.
Nə var, məni aldatmağa,
Aldadar uşaq da məni...

Hər yetən oynadır sözü,
Meşədə tala axtarır.
Durğuzub yatmış öküzü,
Altında bala axtarır...

Dinən deyil, dağlar kardı,
Lap yüz il də qalsa belə.
Açıq qapı günahkardı,
İtdə abır olsa belə...

Öz başına düşüb səsin,
Hay-küyə dözdün, havayı.
Bu ağılın pəncərəsin,
Tutmaz keçədən savayı...

Onsuzda çıxmışam vərənə,
Gör neçə gündən keçəcəm.
Kəssəm uzun hörüklərdən,
Kəsməsəm, səndən keçəcəm...

Allah yada düşür darda,
Bəndəsinə yarıyandı.

Guya halal almalar da,
Məlik Məmməd qoruyandı...

Kim bu dərdi salar yada,
Oyun ahıl, səbir cavan.
Kərimin də quyusunda,
Nə kəndir var, nə nərdivan...

...Kim açar qulağın bu qərib səsə,
Oxuyum şerimdən dərd ələsinlər.
Bir məktub yazacam Milli Məclisə,
Mənim kitabımı çap eləsinlər...

Bu ölüşdə zurna çalan sürü var,
Hamı bilir ət də, süd də oyundu.
Hər qoyunu çoban olan sürü var,
Sürüdə də var - çobanı da qoyundu...

Yonca döyüşündə, ot savaşında,
Dəryaz hərləməyə vər qaldımı heç.
Məmləkətin torpağında, daşında,
Qəbir qazdırmağa yer qaldımı heç...

...Onların tumu da qarpıztek bitər,
Bizim düşdüyümüz yurd da demidi.
İlan yuvasında yarpıztek bitər,
Şairlər dəvədə buynuz kimidi...

Xırda halallar da əyilib çoxdan,
Haramın köntöyü, irisi qalıb.
İç-içalatı yeyilib çoxdan,
Sözün də ortada dərisi qalıb...

Özümə bəs edər öz yavanlığım,
Barıt çəlləyinə qov istəmirəm.
Dadlıdı hər şeydən söz yavanlığım,
Bakıda, qum üstə ev istəmirəm...

Sonumuz eynidi, bu mən, bu da sən,
Dəhrəmə, baltama sap istəyirəm.
Bayquşlar ulayan xaraba kənddən,
Gözümə soxmğa çöp istəyirəm...

Çox sirri açmıram, demirəm hələ,
Olub-olacağı zaman ələyir.
Onsuz da bu xəlbir yüz ildi belə,
İtirir buğdanı, saman ələyir...

... İmkansız kimliyim itsin, çatmasın,
Qananın qanmaza hesabı nədi?
Bir məktub yazacam getsin, çatmasın,
Onsuzda bilirəm cavabı nədi?..

... Ömrümdə bir qızın həsrəti bitir,
Gözlə ki, dönəcək bar ağacına.
Mənə əllərində bənövşə gətir,
Dağlar çevriləndə qar ağacına...

Gör kimə aldıandı bu dəli çiçək,
Bir yol dillənmədi, yaxamdan əl çək.
Nə səni verdilər bir qarış iptək,
Nə mən çıxı bildim dar ağacına.

Bizdən betərmiş bizə gülən də,
Vallah yalan bölür dərdi bölən də...
Bezib dimdiyindən ağacdələndə,
Döyür dimdiyini kar ağacına.

...Axtaran deyiləm itiklərimi,
Əyilib qazandan yediklərimi...
Söyüd budağına dediklərimi,
Gərək ağlayaydım nar ağacına...

Xoşbəxt günlərimiz harda qurtarır,
Nahaq çəkdirirdin sən, bu hasarı.
Bütün icazələr burda qurtarır,
Niyə aşmalıyam mən, bu hasarı?
Quru xəyallarda yaşayır adı,
Əkmədin, gözləmə biçində heç nə.
Hər şey bu sarayın hasarındadı
Girsəm nə tapacam içində - heç nə.

Tənhalıq ömrümə ələyir qarı
Qonaqsız evlərdə dərd var, azar var.
İndi göy üzünün mələyi - qarı,
Endi yer üzünə, yerdə hasar var...

Eh, giley-güzardı axırda sevgi
Kağız çiçəkləri quşdan kiçikdi.
Vallah, şişirdirsən, bu xırda sevgi
Üst-üstə qoyduğun daşdan kiçikdi...

Sənsiz ölməmişəm illər uzununu,
Arvad söhbətiymiş məni ağrıdan.
Niyə bilməmişəm, illər uzununu,
Hasar həsrətiymiş məni ağrıdan...

Qılıqlı nəfəsə, sevdalı səsə
Ölüm ayağında çatdım həmişə.
Dünyadan nə umdum, nə istədim sə,
Hasara bükülü tapdım, həmişə...

Deyirdim ki, bəlkə çıxdı qanadım,
Göylər yurd yeridi, yer yuvasızdı.
Yaxşı ki, uçmağa yoxdu qanadım,
Yaxşı ki, bu hasar darvazasıdı...

adımız təkcə
yardım siyahılarında,
çörək pulu cədvəlinə deyil.
...biz də varıq bu ölkədə,
qar üstündə zənci kimi...

Açdım hər sirrimi yoldan keçənə,
Yüz başa bir sınıq qoldan keçənə.
Didilmiş yun qalır koldan keçənə,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə.

Bir çöp itkisinə çoxdu göynəyən,
Aclara nə var ki, toxdu göynəyən.
Mənim dərdlərimə yoxdu göynəyən,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə.

Bülbüldən matahdı millətə, bayquş
Neyləsin ləkəli qeyrətə bayquş?
Biz vətənə yükük, qürbətə bayquş,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə...

Yolsuz yolçuların itiyi sözdü,
Dağılmış evlərin kötüyü sözdü.
Şair balasının yediyi sözdü,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə.

Götürüb daş kimi atdılar məni,
Keçi qiymətinə satdılar məni,
Qoyun sürüsünə qatdılar məni,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə.

Yel vurur, sovruan külümə heyif,
Sevə bilmədiyim ölümə heyif,
Əlli il çəkdiyim zülümə heyif!
Yazdım şeirləri mən nahaq yerəg

Kim bilir, qayğısız yerdə doğulsam,
Gülərəm doyunca dərdə, doğulsam.

Mən şair olmaram, bir də doğulsam,
Yazdım şeirləri mən nahaq yerə...

Dərd qovurdu, qəddim, boyum qurudu
Dərdli sinəm oyum-oyum qurudu.
Dəhnəm uçdu, selim-suyum qurudu,
Gözlərimi silməyimdən keçdi tay...

Kaman kimi gərilmişəm Vətənsiz,
Sarfa-sarfa dərilmişəm Vətənsiz,
Yüz yol ölüb-dirilmişəm Vətənsiz,
Birdəfəlik ölməyimdən keçdi tay...

Sozüm yoxdu yerə enmiş meymuna,
Məclislərdə şirə dönmüş meymuna.
Çox ayıldım itə minmiş meymuna,
Bu hikmətə gülməyimdən keçdi tay...

Vahid Əlifoglu zillətə düşdü,
Qısıldı yadlara, minnətə düşdü.
Mənim də qismətim qürbətə düşdü,
O dağlara gəlməyimdən keçdi tay...

Bu dünyadı, gün də yazır,
Dağa-daşa çən də yazır.
Bəndə pozur, bəndə yazır,
Fələyin adıymış elə...

Cələdədi sirr, quş gəlməz,
Tora, dənə hər quş gəlməz.
Yüzün yandır, bir quş gəlməz,
Lələyin adıymış elə...

Fırlan görüm, təkər şeytan
Uçuruma çəkər şeytan.
Şah iblisdi, nökrər şeytan,
Mələyin adıymış elə.

Yollara bax, yol ağıdı,
Yolçu getmir, dərd dağıdı...
Torpaq qutu qapağıdı,
Bələyin adıymış elə.

Ovcumda gözüm, itmədi,
Gözümdə izim itmədi...
Ha tutdum, üzüm itmədi,
Ələyin adıymış elə...

anam yuxuma gırır,
92-ci ildə
torpağa tapşırtdığım anam...
ağ saçları xınalı,
qıpqırmızı paltarda,
yəqin evimizi yandırılar...

səsindən bilirəm ki,
arvadım qocalıbdı.
on beş ildi,
üzünə baxa bilmirəm...

keçən günlər,
keçən günlər...
ortasına daş atılmış
göl kimidi...

*Aprelin 3-ü mərhum şairin doğum
günüdür. Ruhu şad olsun!*